

The Chief Secretary To the Govern
Lagos

EKO AKETE.

"EMI YIO FI OHUN TI O NDUN MAKUNNU HAN AWON ALAGBARA, NGO SI JE ALAGBAWI AWON ODI."—W. T. STEAD.

VOL. V. No. 260 SATURDAY, FEBRUARY 4, 1928. 4d.

The Leading Weekly Vernacular Newspaper in Nigeria.

White's Radical Gonkiller.

—:o:—
(NATIVE.)

[A complete cure for old and fresh Gonorrhoea.]

When Gonorrhoea is not properly cured, it gives rise to other troubles and diseases, such as Barrenness, Piles, Kidney Diseases, Stricture, Rupture, Rheumatism, Sore-eyes, etc.

N.B.—This Medicine cures Gonorrhoea completely in either man or woman, so that no secondary diseases can follow.

Made from pure **Native Herbs**, and sold only by

VICTOR WHITE, ESQ., *Chemist.*

41, Offin Road, Lagos.

PRICE: Ten Shillings (10/-) per bottle.

Packing and Postage 1/6d. extra, to all parts of Nigeria.

EGBOGI ALAWOTAN ATOSI.

—:o:—
[Fun Atosi lailai ati titun.]

Ti a ko ba tete wo Atosi san daradara, o ma ndi enia lowo lati se abiamo, o si ma nfa oriṣi arun mi wa, bi:—Jedi-jedi, Aran, Iju, Eḍa, Ipake, Ase, Lakuregbe, Arun Oju, ati arun mi.

N.B.—Egboḡi yi nwo Atosi san lawotan patapata, lo si nje ki o ri aye wu arun mi silẹ.

Stevenson
Racibin

FAWA O MA JO, AWA O MA YO, NI"

Agá ati Asia (*Flags*) ti Germany orisirisi wa fun hihaya ni No. 3, Docemo Street, Lagos. Agá ati Asia wonyi dara iun akekeyeye pupo, fun Igbeyawo Wolima, Ijo-Odun Musulami, tabi ti Kiriyo, fun ere nile Igbe, ati orisirisi ohun ayo miran.

Terms very moderate

for particulars, please apply at :—

EKO-ATORO CHAIRS & FLAGS SUPPLY

Office :—

No. 3, Docemo Street,

P.O. Box No. 505.

Lagos, Nigeria.

Coffins to suit your Taste.

Coffins with Pillows, Shroud, Brass Edges, and Removable Lids, on sale at B. da Silva, 40, Odunlami Street, Lagos; also Gramophone Records, Gas-lamps, etc., etc.

Prices to suit you. No worry, prompt attendance. Make a call.

Ero ya wa ra

ADEBOYE SOLANKE Oni sowo Gbaniogede nta Panu-kikole ati kikan-ko, (so lorisirisi, Kokofo (Isika) t'ilekun ati t'apoti lorisirisi, Atupa fifalowo, Siment, Oda lorisirisi ati Epo-oda, Fikifiki, Okun ero, ati Ogan, ati Pakun' ti Awo-eja lorisirisi, iwo ti wọn Aganyin fi nko Eja-sawa lokun ati Eja Abomafu, ni Sobu re No. 4 Idunmagbo Street, (Febute Uowa) ati ni No. 19, Moloney Bridge Street, (l'Anikantamọ) l'Eko.

O nta Iworo (Golu) ati Fadaka-tutu ati rin-ise Agbede Iworo ati Fadaka.

Owo Oja re fanimora. E lo ra tiyin nibe.

Are you a Mechanic?—If so you must want Tools, now or soon

Do you intend to put up a house?—

Then you will require Builder's Hardware

In either case you cannot do better than call at

B. C. Vaughan's "Excelsior" Stores

at Agarawu Street, Lagos.

Where the largest and most varied assortment of Artisan's Tools and Building Materials in Lagos is stocked.

Quality to satisfy all demands, and price to suit all pockets.

Special discount to Traders and Wholesale buyers.

J. C. VAUGHAN

Ti ile oja Sheffield ni ita Kakawa ati ile Excelsior ni ita Agarawu ni orisirisi ati onin ohun kiko le fun tita ni owo-opoku-oyoku.

Ilekun awon ile-owo mejji wonyi si, sile awon Omole ati awon Gbenagbena: bi o le awo ni o, ero-ija dida'wo ko ni je o ni'ya lati nibe:

Alagbede Wura tabi ti Fadaka ni o ni o, go l'ose fun o lati re yan irin-ise tire nibe ba kan.

Owo Ogbeni J. C. Vaughan ti di Owo Alajanku lojo to ti pe: bi Ogede si ni Owo re ni kakiri ibilabi. Agbe ni o kai l' bi o ri orisirisi O ti o ri ra nibe na yio se o.

Sure tete iwo Omole, iwo Gbenagbena, Aranbata, iwo Asenje iwo Ageginbo (Saw), Alagbede Wura, iwo Alagbede Fadaka, iwo Agbe ba ori're tire pade nibe.

Owo-lo wo ni gbogbo oja merenerejibe

Editor & Proprietor:—

ADEOYE DENIGA

Office 24, Williams Street,

Lagos, Nigeria.

ASAN-SILE NI OWO GBIGBA RE.

Eko.	Ilu miran ni Nigeria.	Ilu Okere
Odu kan 12.	13.	14.
Oṣu mefa 6/-	6/6d.	7/-
Oṣu mefa 3/-	3/6d.	4/-

E ti owo ati Letter ranṣe si Editor.

GBOHUN-GBOHUN.AT' AREDE. AT' AREDE,
KA GBỌ TI JESU RE MO MỌ.

Irufẹ orin Arofo Ṣobo Arobiodun Apa-kuta ran'wa elehin erin yi ni o wasi iranti wa nigbati a ri e da apakan iwe ti a so pe Alufa O. J. Griffin, Olori awon Ijo Wesilemu ni ile yi ko fun ifowosi ikokan ninu awon member re lati fihan pe olukuluku won ko ni ju aya kan lo, eyiti nwon ba ti gbe ni Arede lona Ijo ati ilana Ṣoṣi Wesilemu ti ise omọ lehin Kristi. A gbọ pe iwe yi si ufi dugbedugbe, a si se iranti pe irufe oro bayi lo mu Ijo Ṣoṣi Wesilemu ti Ereko da si meji ni odun jẹjọ sehin tobe ti pupọ fi ya, ti nwon si da Ṣoṣi "Eleja" sile, eyiti o ngbile nisisiyi; ti a ba ma rō jinle, elomiran le se irufe ibere jinle yi "Kristi papa ti gbogbo Ṣoṣi ntele ha gbeyawo bi"?

Gegebi a si ti ri ka pe Olori Ijo awon Wesilemu na npete nisisiyi lati fi ise sile lo gba isinmi, a ro pe ki yio da rukerudo sile ni Ṣoṣi re ki o to lo nipase oro iwe afowosi yi ati pe ki yio si je ki owe yi se si on lara "Bi Oyinbo ba fe lo a su s'aga."

OLOJA, E MA KU OJA.

A gbọ pe ko si bo ti ri ni oja ti Alabojuto Ilu pelu awon saraki-saraki lo si ni Yaba ni Saturday ose to koja; Ijoba si se omi ito (Creek) bi ti "odo Jordan" ni ona Ikoyi fun awon ero oja ti nwon yio ma mu oja won wa lati Ojo, Ejirinri tabi oja okere miran.

ABIYAMO KU 'ROJU.

A ba Gbemi Herbert Macaulay kedun ofo ti o se ni Friday to koja nipase Paula Aina

wundia omọ re kan oḣodun metalelogun ti o jalatsi ni ile re, Kirsten Hall, Balbina Street, Ijo na: be si tun ni a ba kedun iku omokonrin omọ ologbe egbon re, Alufa Hugh Macaulay ti Bonny ti o lo je ipe Olodumare ni Wesley Street ni ojo Monday ese yi; ki Baba O'utunu masai tu ni nu ati awon ara gbogbo, Amin.

AIYE IJOHUN KO JO TI ISIYI.

LATI OWO KEKERE- AWO.

Si Oniwe-irohin "Eko Akete,"

Mo bere foji o,

Ni ose to koja a so nipa ai fimọ sokan to mbe larin awon enia dudu wa ni ile yi nipa oran owo, gegebi awon enia funfun ti so owo po ti nwon mu ara won ni eje kanna, ti gbogbo ohun ti nwon si nse si ngun rege fun won, eyiti o nmu awon enia dudu ko bere fun won lojo ti oni.

Ki a tile ni awon enia dudu wa ni irepo ati ifimosokan, eyi ko ni ki enia dudu ti itori pada je baba tabi egbon fun enia tinfun, nitoripe lati kekere Ajanaku li erin ti po ju eton lo, lati ojo gboro ni kekere enia funfun ti ju iran enia dudu lo, boya a le ri ninu elomiran ti o le so wipe nitoripe awon enia dudu ko la ero po mo arawon ni ko tise jeki nwon ju iran enia funfun lo, bi enikan so wipe on nlero iyen si ikun, o dabi wipe oluware ntan arare je ni.

Ohun ti a nfe ki o ye olukuluku wa daradara ni wipe kosi ete kan larin awon enia dudu ti nwon nse fun arawon bikoşe iwa arankan tabi iwa keta.

Ṣagbon a fe ki olukuluku nyin mo wipe o to aseko nisisiyi lati parada fun enia dudu lati wa ni irepo, gegebi awon iran enia funfun; eyiti a nso yi eniti o ba si ni ewo lo kan on nibe ebi ko pa on orugbe ko gbe on kini wabala kilopo, irufe awon enia be ki ise eniti ero ori, re pe daradara ati pelu adagba je Dani tabi amadodo ni suna ti o ye ki a fun oluware.

Bi ẹnikan tilẹ nso wipe ọran ti ko kan on arara li a nso yi, awa ko ro wipe irutẹ ẹnibẹ ni ero rere kan fun ilu rẹ, ẹniti ko si bikita rere kan fun ilu rẹ, ki a wo oluwarẹ daradara, enia buruku ti o ju oluwarẹ lọ kosi.

Li aseko ti a wa loni yi ọran iṣẹ tabi owo lo ndamu oṣoro enia, ẹlomiran ji loni ko ri ibi iṣẹ kan lọ, kosi okowo kan lowo rẹ, o nso o nji o nnawo ṣa, ṣugbon kosi ọna aye ti owu le ma gba wọ inu ile fun oluwarẹ, dajudaju oku enia li oluwarẹ wa, ki iṣẹ ẹniti o ku ti a gbe sinu Posi ti a lọ gbe sin nikan ni oku, bi a ko ba mo; eyiti a wi yi ni oku li ọna keji fun ẹda.

O ti jẹ balẹ-ile tabi iya-ile kan ri, Pọnun mewa ko won ọ ri lati na gegebi ọ ti fẹ, o tun di aseko kan, lati na Pọnun kan tun pada Ẹarẹ oluwarẹ atamo ṣile kan pelu, oku ni oluwarẹ tabi aye? dajudaju oku ni oluwarẹ.

Ni ile ti o mo loni, o ni iye omo enia ti o ji ti o mu ona igboro ilu bi Ehingbeti, ni Ṣobu awon oyinbo oniṣowo lati siṣe Akowe tabi lati siṣe iranṣe ni Ofisi tabi lati siṣe gbe-rumi-somi (Shop boy) ni Ṣobi tabi ti o fori le ogba Locco ni Eute metta tabi ni P. W. D. Ijora tabi ni Apapa tabi ni Dry Dock ni Etikun lati siṣe Afagi, mole-mole, Alurin, Atoje, tabi awon iṣe bebe tabi lati siṣe Akowe Ṣobu fun oja tita (Shop Keeper) tabi (Sales man) ti o nlo ti o mboti ko ri aye wonyi. ti nwon nfi eni deni folu dola fun u siṣeṣibe ti nwon ko gba si ibi iṣe ti a ka wonyi, aiyẹ ijohun ha jo ti isiyi? O ti o! ko jo ti isiyi.

Ni igba lailai ti iṣe mbẹ ti gbogbo nkan lọ daradara, ti c jẹ wipe enia fere le bu iyepẹ ile lasan ki o si so di owo nina, bi o ba ko iṣe gbena-gbena (Carpenter) tabi iṣe molemole (Bricklayer) ebi-ko pa oluwarẹ mo, nibo lo ma ko iwe iṣe wiwa (Application) lọ ti nwon ko ni gba o lẹṣekanna ti nwon a si ma san owo gere bi ṣile marun lojumọ fun oluwarẹ, eyi ha ri bẹ mo lode ti oni ẹnyin arabi?

Bi nwon ba jaja gba ọ ni Apapa, tabi ni Ikoyi tabi ni Ijora boya ṣile metta tabi ṣile mejji abo ojumo li nwon yio ma san fun oluwarẹ, ari ọga-iṣe papa li a ro wipe yio ma gba to ṣile merin tabi merin abo nisisiyi.

Ki a tilẹ ni iṣe aṣo riran li o ko, ẹniti koi ti jẹun kanu li yio so wipe on nroju lati ran aṣo, bi iba aṣo ti oluwarẹ ni tilẹ ngbo lọ, bi o ba ti gba ko li oluwarẹ yio fi ṣe e, di igba ti aṣiri yio fi bo, o mbẹ rinu opolopo enia ti o jẹ wipe bi aṣo rẹ ba ti lu fin, omo odo tabi alumogiri lo ma gbe fun, ṣugbon nisisiyi, ki o to ra omiran lati gbe fun Tailor yio ri wipe eyiti o nlo na gbo kanlẹ kere kosi aye fifi aṣo lẹ nibẹ mo,

Awon ẹniti o si nṣe iṣe Alagbẹde fadaka tabi ti Golu, agbarakaka ni ẹlomiran fi nri yeri tabi

Ẹgba ṣe debi ẹwon tabi Golu-Bidi nisisiyi, opolopo enia ni yio fẹ wipe ti o ba di ninu odun, bi on ko tilẹ si ninu ẹniti o tun nṣe oge mo ti yio fẹ lati soro rẹpẹti bi oruka Golu, yeri Ẹgba, Ẹwon tabi awon nkan beṣe si omo rẹ lorun, ṣugbon oluwarẹ nronu bi ẹlena ko tiṣe si takun sinu iṣasan fun on, ati bi on yio tiṣe ri elo kan ti o yio ma lọ, fi won gari bi panu mejji tabi metta sinu lojo Ọbun Eko tabi lojo Ebute Ero labo Ọbun Ejinrin, ni Alagbẹde kan ma ni on nri iṣe ṣe, ẹniti o si nṣiṣe ninu Ṣobu ti o da Ṣobu haya fun arare, oga ta oja o ta owo alaru a pe, ni ti ẹniti o fi Ṣobu haya fun won, bi ẹniti o haya Ṣobu ba a dogun ohun ti o jẹ gbese owo oṣu metta tabi merin si ẹrun, ẹniti o ni Ṣobu yio fẹ lati le oluwarẹ kuro tabi ki o fon on lejo si Kotu.

Opolopo ẹlomiran ti o ko iṣe oriṣiriṣi ti o si ma iṣe yi ti o fere le yi lori, ṣugbon o ha ri iṣe na ṣe bi?

O wun opolopo ẹlomiran lati ri wipe on da ile kan ko fun ara on tabi fun awon omo on fehin on ba lo, a ko so ti awon ẹlomiran ti nwon ngbe ile oko ero, eyi ni Familie's House ti nwon nṣe bi mojuwonlo lopolopo ani awon ẹniti o nṣe gbayaju lati ri wipe ile lagbaja ni eyi, ile na ma dara o, oh, lagbaja yi kole yi o ko o, ṣugbon ti koi tile mu irufẹ iyanju bayi ṣe, ki iṣe wipe eyi ko wu opolopo enia, ṣugbon idamu owo ha le jẹki eyi le ṣe, nibiti a gbe nko ile ni Birikila at Kapinta debi alaru papa fi nri onjẹ jẹ, nigbati a ko ko ile ti a ko kase, kini awon ẹniti a ka wonyi yio jẹ bẹ atẹgun kose lanu si i.

Awon ẹniti ko ri iṣe ṣe omiran nwa ki o na ẹnikan ti yio gbe on ju sinu oko rẹ kan lati ma toju rẹ fun u, opolopo li o nṣe lati ri wipe on ra oko kan lati ma jẹ anfani ohun Ọgbin bi obi Cocoa, Ope, Orogbo, Ata, Alubosa, Gbaguda, Tumati, tabi awon ohun ọgbin beṣe ninu rẹ nipa eyi awon ẹniti o nwa iṣe alagbaro tabi alabojuto oko yio ma ri onjẹ ti nwon jẹ ebi ko ni pa-won, ẹniti ko ra oko ha le gbe oju gbawo ki o lọ pe Wonlẹ-wonlẹ pe ki o wa lọ ṣe Plan ile tabi oko kan fun on, o daju pe, bi ẹnikan ba danwo, ti onikan ba gbe si Kotu, nwon a ba se ejo eṣe rẹ yio fere tan nile, bi nwon ko ba tilẹ ba oluwarẹ on ejo ole diẹ loku, ati pelu bi enia se bẹ fun ẹnikan ejo ole ni nwon yio ba oluwarẹ rọ, nitoripe nwon a ṣa bere owo ẹniti o gbe ti ri ile, ati lowo onigbanjo ti o ti ra a, lehina ki o to wa kan iwe ti onigbanjo ṣe fun nigbati o ra ile.

Ogunlogbo enia ti o si jẹ ẹniti o mo owo Trade ṣe faufau, o gbodo ṣan owo ofifo lọ si odo awon oyinbo niṣowo Lehingbeti wipe pepese on nle lati ma ṣe owo fun won, ibere ti nwon koko ma bi i ni pe. kini yio fi duro, bi o ba ni on ko ri ohun ti on yio fi duro ṣowo awon a bi lere pe, kini ero rẹ, tabi oluwarẹ ba ni ero on ni wipe ki

nwon ma ko oja fun on, ki on ma lo ta ki on ma wa sanwo fun won, nwon a ni "Off you go" bi oluware ba si npa su-su-su lowo tabi ti o ase agedei kan, nwon a fere le gba ni bata si ode, awon eyiti o ba je alanu die tabi ti ara ko kan tobe ti o le so wipe bi oluware ko ba ni ohun ti yio fi duro ki o lo wa enia wa ti yio fi owo sinu iwe duro fun un, yio si ni adehun ninu nipa iye oja nwon yio ma fun ati bi o ti se ni lati ma ta sanwo oja ti oluware ba ngba si i nipa eyi li oluware file ri owo se, sugbon kosi eyiyi nibe, oluware yio wo Ehingbeti pe.

Opolopo ara ile yi ti nwon ko iwe tabi ti ko mo iwe li o nfe lati gbe iwe-ile re lo fi duro lati ma se ise Sobu fun awon oyinbo ki o si gba. Akowe pelu arare, ti Olurun ba ni ki o se ori re ni nwon yio fi gba oluware aseko yi yatso si aseko lailai, ki ise wipe nitoripe oluware ti ni ohun ti yio fi wahala si odo oyinbo lati ma sise, nitorina ki yio si dogabo tabi ifoia kan fun oluware mo agbedo aseko lailai ni iyen aye ijohun ko jo ti isiyi. Ni igba lailai ti oja dara fun toyinbo tenia Dudu ti ogboso nkan ko di bi o ti da ti o je wipe awon onisobu li o tun alu agogo enu pe awon ero lati ra oja ninu Sobu awon oyinbo onisowo ni nwon ma nwa eniti nwon yio fi sinu Sobu lati ma ta oja fun won, ti nwon yio si ma san owo geregere fun won.

Awon alejo oyinbo onisowo ti o tun wa ni aseko yi kosi nihin ngbana, ani oyinbo Lever kio ti ra opolopo ti owo awon oyinbo Onisowo eyiti gbgobo won fere di (Combined Firm) tan loni, kerekere nipa iwa jamba ti nwon ese fun awon oyinbo, o di ogun ohun ti nwon jagbon wipe ti nwon ba fe gba oluware si ise Sobu, ki nwon so wipe ki oluware lo wa oniduro wa, ti oluware ba si ri oniduro ma lo ti nwon duro fun u tan nipa ki kowo bo iwe, ti nwon si si Sobu fun u, ti o si je wipe ko lojo ko losu, nwon ka oja Sobu, o din repete, enti o duro fun oluware kilo ti je ki o to din, o ta oja win si ode, ti o di womi-nwolof, ti ko ri idahun, nipa eyi nwon da gbose si opolopo enia lorun eyiti o je wipe o mbe ninu elomiran loni ti o nro iru owo gbese bayi san ani owo ohun ti ko je ti o nri ni gbonse, Nigbati awon enia nri iru ife iwa bayi, nwon nsa nwon nkandi lati ma se iranlowo koda omu iya won papa nipa sise be ko jeki nwon le se ore fun arawon mo, awon oyinbo tikalarawon papa ti jagbon won.

Bi enikan ba lo ba won nisisiyi wipe on nfe ki awon si Sobu fun on lati ma ta oja, nwon a bi lere wipe kilo fe fi duro ti o ba ni iwe-ile tabi Agarandi ni, nwon a bi lere wipe o fe fi duro fun arare ni tabi nwon fe fi duro fun u ni, ti o ba je wipe oluware ni on nfe fi duro fun ara on ni, awon a ni tani eniti o ni ile, bi oluware ba so wipe on jogun re tabi on ra ile na fun ara on, nwon a ni ki o lo se Conveyance lodjo Loya, ki o

si se Plan pelu, lehinna nwon a fe lati ran Loya ti nwon ba ni lo wo ile tabi ohun ti oluware fe fi duro, ti o ba to iye ti nwon nfe, ni nwon yio to gba oluware, sugbon awon oyinbo omiran ko ma bikita iye ti ile kan to tabi ti ko to, bi o ba wu won, nwon le gba gegebi oluware ba ti fe, bi o ba si wu won nwon le ko, nwon le so wipe, bi oluware ko ba ni ohun ti o le fi kun u, o le lo wa enia ti yio ba fi owo si iwe fun un.

Ti o ba si je wipe nwon nfe duro fun oluware ni, ti o ba je enikan ti o fe duro fun oluware yi ko lo ni ile na, nigbati nwon ba wadi re lenu won, nwon a so wipe ki nwon lo pe awon iyoku ti nwon jumo ni nkan ti nwon fe fi duro wa, bi o ba je wipe awon enia marun tabi mefa lo ni bi okan sofo ninu won ba so wipe ko te on lorun cran buse, nwon ki yio gba oluware wipe e nitoripe enikan sofo ni ko te, ayafi ti nwon ba pin lo ya ku, lai si eyi nibe kosese! o di igba ti enu gbgobo won ba sokan ni iwaju oyinbo, ti o ba si je wipe nwon se nri wipe ohun ti yio je segege ni, nwon le so wipe awon ko gba mo oran pari.

Lehinna ewe ki a tile ni oluware papa lo ni ile yi fuu arare, tabi ti awon ebi ni, ki enu gbgobo won si sokan lati ile lo lati duro fun oluware sise, bi oluware ba je eniti ko mo iwe nisisiyi nwon ko ni fe gba mo, be ohun ti opolopo won nwo ni wipe eniti ko mo iwe ti o fe sise lati responsible fun arare, ti yio si ni akowe ti yio ma ba se ise re, bi o ba di wipe oja din ni Sobu, ero won ni wipe oluware le so ti o ba dogun ejo wipe on ko mo iwe, ki o si pada jare, afe eniti o ti mbe labe won ri ti nwon si ri wipe ise re nlo daradara, bi beko nwon le so wipe ki oluware lo wa eniti o mo iwe wa, ki eniti o fe sise papa je Alabajoto ni Sobu ti nwon fi le gba lai si eyiyi nibe, sasa won lo nko lati se gegebi a ti wi yi, kilo mu gbgobo iwonyi wa? Kosi ohun mejji nibe ju iwa jamba ti awon oyinbo wonyi nsa fun lo.

Ni sa lailai awon oyinbo onisowo ko mo gbgobo ohun ti a nso yi.

Ti o ba de odo won, ti o ba so wipe o fe ki nwon si Sobu fun o, nwon a ni o dara, awon yio fi si ero, bi awon, ba ti ro si, awon yio ranse pe o, ti nwon ba si ro ti o gun tan, nwon a ni ki o lo wa eniti yio duro fun o, eniti o ba si ti wa ni abe won teletele ti nwon fi inu tan daradara nwon ko ko lati gbe Sobu le lowo, nwon a kan bi o lere wipe oye wo ni oluware ni nipa oja tita, tabi irufe oja wo ni o mo ta, nwon ki yio bi o lere wipe nibo ni o ti nsişe ri, ati pelu iwe-eri (Testimonial) ti oluware gba nibiti o ti se ise ri, kosi gbgobo iregbe tabi wahala wonyi nibe, nwon a kan gba oluware nwon a si ko eru le lowo ni, aye igba na ha jo ti isisiyi mo enyin arabi?

Gbgobo ona ti awon oyinbo onisowo nmu nkan won gba nisisiyi, awon enia lo ko won.

Nipa eyi ni ko jeki ẹlomiran le ni afori loni, ki a tilẹ sọ wipe o mọ iwe o si ni oye daradara lati se akonta, ko ku bi o ti se ma fi ri iṣe ṣe, o tilẹ ri ohun idogo iṣe lowo ki nwon gba o na, ki nwon tilẹ to jaja Oṣi lati ṣe. Ẹṣobu kan fun o, wahala ti iwo papa yio ri, 'wo a ri iya' wo a fere pe ni baba koda oluware, ko ni gbagbe lailai, ẹnikan a se ponpon wahala ki iṣe to bo si lowo, ki o de inu iṣe na tan, ki o ma wa se iṣe na ni raurau, bikoṣe olori buruku enia.

Enyin ara tabi omo-ile yi, tabi enyin ti e nfe lati ma ba oyinbo se iṣe po, a ko so ti awon eniti o nwa iṣe Oṣi lati se, a mo wipe olukulukulu a bi tire lara, ani awon eniti onfe lati gba iṣe-Ṣobu, e jowo e se ironupiwada nipa iwa jamba, irufe awon iwa ti a ka wonyi, ki iṣe ẹnikan soṣo li yio ba, yio tun ba ẹlomiran pelu ti yio fe lati je anfanu irufe iṣe be, ṣugbon ti enia buruku ti ba enia rere je, awon oyinbo nwon ko sa mo oju enia buruku yato si enia rere nigbati ko ba ti si wipe ẹnikan gba nomba enia rere si iwaju.

E maṣe jeki ori buruku ba iran enia dudu, ki o iba le je ohun anfanu tabi ohun irorun fun randiran nyin lati ri ona onje laseko ti e ba nfe.

Nipa iwa jamba ti e nse loḍo awon oyinbo oniṣowo, o mu ki e ma wa inira lati ri iṣe loḍo won li aseko ti e ba nwa, se gboḍo nyin li e roju aiye lode nisisiyi tabi e ko roju aiye lode?

Bi e ba nfe siṣe Ṣobu loḍo oyinbo, e toju awon ohun ti nwon ko si nyin lorun daradara, e maṣe se aseju nipa siṣe ohun ti apa ẹni ko ka, ni ero wipe, ki o to to aseko lati ka oja asiri yio bo, a mo wipe Komisoni ati owo-osu mbe nitoto, ṣugbon iso kekere ba di ije.

Lenu igba ti odun titun ti bere, a se akiyesi opolopo ile ti awon onigbanjo nta, ninu gboḍo ile wonyi ti eyiti o fara ko si odo awon oyinbo oniṣowo lo po, ju, nitorina li a tiṣe nke fun nyin,

Wahala ti a se nipa anfanu fifi oye gboḍo nkan lona ti owo han ninu wosika wa ti ose yi, a se fun itori rere ilu yi ati nitori oran ehin ola, ẹniti a ba wifun ki o gbo ki o gba.

"Bi ojo o ro

Bi igbado o gbo

Oju gboḍo nyin ni yio ja a."

Emi ni tiyin nitoto,

KEKERE AWO.

KINI A NPE NI IGBA (TIDE.)

[LATI OWO OMO AWO]

Si Oniwe Irohin Eko Akete.

O je ohun edun mi fun opolopo odun lati la ohun ti a npe ni Igba ye awon elegbe mi, omiran ti nwon fe le se ara won lese nigbati igba ba yi pada fun won.

E je ki a bi ara wa, kini a npe ni igba, ẹlomiran nigbati o ba je toyo tan, ti gbese kun orun re, bi igbati ese ko ba kun orun enia a wa bo sita a ma jo kiri a ni on lo igba pataki awon Imale, ẹlomiran ke a ni on nlo igba ti on nipa ki ko obirinju jo, a ko won jo janre re bi igbati akuko ko ba ko obi di je jo sile ti a si nse oko gboḍo won, eyi owo onje ko ni fi sile to fun nile a ni pepese on nlo igba. Omiran ke a ma lo igba tire nipa kiko ile fe fun obirin ti on pe ni Alarede re (*married woman*) ti o ti so di (*good for nothing woman*) alarede, a wa ma lo igba tire nipa kiko obirin miran jo sita a wa ma fi ebi pa ti ile : ka da sile ka tun tun sa, saṣa odomokorin papaki eniti oju meji tabi meṣa mo to ma le gbe pelu obirin kan soṣo titi ojo aye re, ẹniti o ba nfi owo so aya fun iru yen on tan arare je, obo lagido enia lo si le gba iyen, o ti gongosu odidarẹ ko je gba yen lowo enia kan. Bo tilẹ ta fun, nigbati ẹlomiran ba wa ohun to ma wi ti a ni me Olorun wi, nibo ni Oluwa gbe sokale wa so fun e pe ko ma ko obirin jo, ko si ma fi ebi pa ti ile beni ninu igba niyen wa.

Ẹlomiran ke a ni on nlo igba nipa aṣo wiwo, finifini ojojumo. Omiran ke a ni on fe lo igba ṣugbon ko si apekanuko lowo re, mo bere melo-melo la won gbajumo gbajuta, ti nwon ti farako sodo awon Oyinbo kakiri nipa owo ati lo igba e je ka tun bi arawa, igba kan ha be ninu eyi aṣi eyi ti Oluwa ma fun ni lati oke.

Ẹnikan oke ohun, owo titi, o ni ki Oluwa ma fun on lorọ pupo, o ni ti on ba ti nri onje ojo on je oran tan.

Ẹlomiran ma gbagbe ohun kan lehin igbati Oluwa ba fi ebun owo di fun won, won a gbagbe ara won patapata, bi enia ko tara kuro lona fun won, won a fe le fi moṣo teṣa, won a ni ko ni je ju owo lo, nigbati o ba ya. Obanjigi tikalarare, ti o ba fe da iru oro bawonni pa da si awon onigberaga wonyi nigbana ni, won a wa mo Olorun ni wa ma gbo ti nwon a ma wipe—Oluwa kinni mo ri yi opin de si ohun gboḍo ṣugbon nkanan ni awor. enia wa ma ngbabge pe oranyan ni ki igba yipada enia ko gboḍo ma wa ninu ipo re kanna lo titi, ẹniti tire ba ri be emi ko ni pe laiye, ti e ba se akiyesi daradara e o ri pe ki ẹlomiran to di ẹniti o ni

dukiya lowo, ati jiya pupo ti ko ni le fenu so tan, e o si ri pe elowo miran, ti a fun nigba ewe re ti ko fi mo elomiran, to ma ni inakuna, ti o fi nse gba taja, dedede, awon le ma uri ti awon ma je ika m-chin bemi elomiran ke a ri imi eran bayi a le le pe lowo. Eniti o nsi se fun atare ri, a di eniti o npada nsi se labe eniti en ti nse fari si, omiran ko tile ni ri is se arua, gbozbo ohun dukiya re ti o ti fi gbe ra, a wa di ifi inira ta fi Jean, Oluwa ko s'oni nira re—mo ran i O'ebeni kan, o si tun je ghajuma, o ni aya kan ti a npe ni Agwa obirin (a daughter of sin) eniti o je pe a nwa ni a to le mo ni ti enu ko, o dara to obirin. Deudere.

She is a perfect beauty, incomparable—Oko papa ti a nwa yi o unrin meta ni ki ama da lo po,opo, niebati o nlo igba ko si eniti o to, ko si rope ieba ma yi rara, ani nighati o wa ninu cla re ti o nse bi o to won ngbo kini olowo kole se, alagba kan, ti o nge ile re ma nlo ede yi fun ni igba ku gba ti owo ba ngun lori tan g a, a ma d'ahun, asi ma so tun pe ni ede yi, eyi ni nipe loga — gba a miko e o. A! enikeji, a ni nighati o nse oio, o'ni, ati pdu, ti obirin alagba yi ma nlo ede tun bayi, o wa dahua ni o'je kan nighati iyawo re wa lodo re de, ngbo arewa, n'awo tani n'kan, igba ka' ha tun le ko mi, n'zo ma wo bi yio ti se ko mi, nebo lodi nko, eyin o'awo Eko akete igba ti yi fun eni yi. Awipada ti re ko to ti awin elomiran ti o si ndamira lasolomira, o si ma da yanw s'le, o gbagbe pe Oluwa kanna ti o ns o'u d'aye, ti o ns otosi di ol to ti o s' nbo i'ifi l' l' be nigbo—Ah ese ti ey n fi is'po be eyi on gbagbo kekere oyint' ni, The more I live, I hope, but why worry, jawo iwo eni be ti o nka Eko Akete ba mi ko otin kekere yu:—

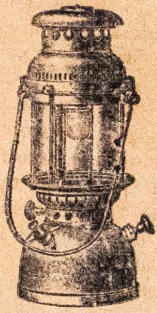
Igba wa mbe li ewo re,
Awa o se be'u?
Baba ko je k'ompo re
S. kun li anidi.

Oluwa ki ise ibi, e sa fi ibi kan wo wa, bi omode ba dide to ba ni ise oninakuna ni on yio gbe dani, o d'afolajo pe Baba re ki o feran re arara. Be gege ni ki enia wa ki Olorun fun ni owo tan ki o wa ma na, ni inakuna, bawo ni ose le je didun i ni Baba wa ni to nbe loran, owo to ma se ni ti were Oluwa ma fun ni. Ina'anna ni ka ma t'ro pe, ki Olorun je ki ale wa san ju aro wa lo, mo si rope lu siwemeji opol po enia yio ri si eyi, nje e je ka wa pari ero yi luti tun bere pe kina nje teta — tabi tan nlo igba ju—loju awon ena to nlo igba ni l'ye, ni eniti ko je eda kan lowo, lo si ye ni eniti, tosi n'huwa om' enia, to si ise ise mo olawabi—Clawa re gan ni o nlo igba ju. S'uehon mo fe ki onikaluku wa ni pe yala sa ree ni o tabi ayipada om'ran igba ni lati paada. Aji pe ipo kipo ti Oluwa ma fi wa si

e je ka to pe'u iwa rere, ati otito ki Oluwa ko se atunofan wa ni tere, Amin. E ku Lu-Lu o.

Emi ni tiyin mitofa,
OMO AWO.

INA WO'LE OKUNKUN PARADA.

Atupa ti a npe ni "Osupa mi" je ojulo lowo ati papin atupa hanun ti o si ye ilekile, papa ile awon gba ni olowo, a ko le se se awi so ti awon "Denge". Agbara re pelu agbara at'inn' odu ran abela, dede ni, bi osan si ni t tan re ri ninu ile Agba ti koi ti lowo gbigba Atupa S'ingo sile ki o ma jafara lati ra atupa meremere yi ti o na electric je

Ori si meji lo wa fun tita: ti oni-fadaka ati ti onide

E lo yan ti nyin ni S'aba Oyinbo KESSLER ni No. 7, Lab'ijo Lane.

E'avin ara-oke ati ilu miran, e mas' gbehin ki e to ranse ti uyin, ki e ma ba j'oku ologbo.

CHANGE OF NAME

S. A. COLEMAN-DANIEL

TO

ADENIJI SOYOMBO-ABQWABA.

Commencing from the 1st day of February, 1928, the public are hereby notified that I, formerly known as S. A. Coleman-Daniel, do now desire to be known and called by the name

ADENIJI SOYOMBO-ABQWABA.

All documents bearing my former name remain valid.

EKO AKETE

EKO, SATURDAY, FEBRUARY 4, 1928.

ARA EKO, EYI TI JE?

Ninu oṣe yi ni a gbọ fẹnrẹn pe Ijọba npete ati ṣe ipade kan ninu eyiti nwon yio pe awon isori-isori sibe, a si gbọ pe ohun ti a o mu ṣe nibẹ ni pe bi Ijọba yio ti ṣe le ṣe aṣaro lati to iye-owo ti nwon yio ma san fun gbogbo awon oṣiṣe (*Artisans*), iru aba ati ete bayi ṣe ni loju sū; nitori lalai si irufẹ ipade ti a gbọ pe Ijọba npete rẹ yi ni olukuluku ile-iṣe Ijọba ti nṣan owo ti o yẹ fun olukuluku oṣiṣe gẹgẹbi mimo-iṣe won ti ri, ki lo ha tun ko si Ijọba lori lati tun ṣọ pe pẹpẹṣe awon yio ni ipade kan fun ṣiṣe akoso irufẹ owo ti nwon yio ma san fun awon oṣiṣe wonyi gẹgẹbi ati gbọ si? Loju wa ọna inira omiran ni a ro pe Ijọba tun mba bọ yi, ṣugbọn a ko le ṣiwaju eḷeḷe pupọ: ni koi pẹ yi ẹwe ni a ri eto ti awon Municipal to nipasẹ ti owo ti ẹniken ti o ba fẹ wọ mọto ni lati ma san fun awon Awamọto; ọkan ninu eto na so bayi pe owo ti ẹniti o ba fẹ wọ mọto lati Ita Tinubu de Ọbun Eko ko ni ju kọbọ kan lọ fun enia kọkan.

Lati Ita Tinubu de Ẹbute Meta ko ni ju kọbọ mejji lọ: awa ko mọ idi rẹ ti Ijọba fi njoye Alatojubọ si nkan onikan bayi, ki iṣe ọran-iyani fun ẹniken lati wọ mọto lọ si ibikibi: bi a tilẹ ṣọ pe awon awamọto ngbowo pupọ lọwọ ero, a ṣebi nisisiyi ti Mọto Akero pọ bi iyepẹ, awon ero mọ ati wọ eyiti owo won rọju ki nwon si ṣa olowo geregere ti: a si tun gbọ pe awon Municipal tun bu owo si iwe *Licence* mọto nisisiyi, anisẹ wiwon ni nwon nwon pupọ ninu awon mọto wonyi, mọto di wiwon bi ekuru, Igida! Pọtun l'osi, ni o dabi ẹnipe Ijọba ntubọ ndi ẹru wiwuwo le ori ilu, nipasẹ oriṣiriṣi owo ti a nbu le awon ohun elo ilu, eyi ki ko ma ti kan olubori owo ti nwon npete lati berẹ si gba l'odunni, eyini ni owo-asingba (*Income Tax*) nipasẹ inira ati airi ọkan ṣe kan ti o mbe l'Eko, o dabi

ẹnipe Ijọba ki gba eyi gbọ, mitoto nwon le ma ri pe nkan se gbẹḅe fun ilu nipa inawo ti elomiran nṣe fun igbeyawo, tabi isinku, ọwọ baba ni Ijọba nwo, nwon ko wo ẹṣe baba: owo-yi ni ele geregere ko ṣai wa ninu irufẹ inawo bayi, gbogbo ohun ti o ba ndan kọ ni wura: a nke to pe oriṣiriṣi owo-asingba wonyi npa ọwọ l'oku ni; ni lọloyi ni Alagba kan ṣọ nipa ti awon Egbe Oniṣowo Indian kan ti nwon mbe nilẹ yi ti nwon ko si jinna si le Alagba yi pe o ku ẹkun oju ki awon Indian Oniṣowo wonyi ki o ma sun puru-puru bi ọmọ titun nipasẹ aita oja Ṣabu won ati papa nipasẹ owo lbode girimoyan ti a so pe o ndi tita pupọ oja won lọwọ. Ọrọ rẹ o: ẹniken si mọ dajudaju pe bi awon Indian wonyi ti nke, beni ọgboro awon Oniṣowo miran nke pelu, nkankan dandan lo ṣa ma gbẹhin gbogbo irahun wonyi, ilu Eko fun ju ẹja panu lọ, sibesibe Ijọba ko dawọ ofin owo titun ni gbigma duro: a mbe won ki nwon maṣai da ọran yi ro.

Korokoro la lu Ifa aditi, (owe ni o).

IREPO TABI UNITY.

[WOSIKA LATI ỌWỌ ATARI JANAKU]

Mo berẹ f'oji

Ninu iwe irohin *Akete Eko* ti *Thursday* Alamisi oṣọ kọkandinlogun oṣu *January* to pari ni ijeta ni a tẹ wosika ni ede Oyinbo lati ọwọ Alufa J. G. Campbell nipasẹ bi o ti dara to fun gbogbo Ilu lati wa ni irepo. Gẹgẹ bi Oniwasu, iwasu rẹ yi dara pupọ, inu wa yio si dun lopolopo lati ri wahala, tabi ayan, tabi itara to wa larin awon Oniwasu papa fun irepo larin ara won, ati irepo larin Ilu.

Irepo je ohun ti o dara pupọ, agbajo ọwọ ni a fi nso aiyi; alainirepo ati aifeni gbogbo to wa larin wa ti se opolopo jamba si arin ilu; bi ẹnikan ndi i, ẹnikeji yio ma tu u. Ọlorun Ọba nikanṣoso de lo mọ ijo ti aṣo mọ dajudaju pe Ifẹ akoja ofin.

Anu se ni pupo lati se akिये pe gẹgẹ bi orile ede, pupo ninu wa go tita, a fere le ma fi enu ho'ra; bikose bẹ, a ha le ri ẹniken to nja fun ire ilu larin wa, ki a si tun ma ri awon elomiran ti yio ma wa igubu ati iparan onigbeja bẹ lojojumo, bi igbati enia ngbe ia afoju, to tun ngbehin ko ni l'ese.

Ireṣo dara nitoto, ṣugbṣṣon ireṣo ni obi, o ni akṣo, akṣo ireṣo lo si ireṣo larin wa nibi. Ireṣo awṣn larin awṣn Olotṣ lati ba Ilu jṣ, ireṣo larin onisṣekuse lati ba alaṣia ile onile jṣ, ireṣo larin awṣn omṣ jaguda lati t'owṣ bo apo alapo, ireṣo larin olowṣ lati jṣ talaka ni iyṣ, ireṣo larin awṣn baba isinku lati ko ogun ologun jṣ, ati oniruru ireṣo buruku miran lo poju, gṣṣṣ bi a ti wi siwaju, larin wa.

Oṣn buruku miran ti Ijoba ti so mo wa l'orun, irute ireṣo buruku bayi lo jṣ ki pupṣ ninu wṣn ṣṣ so: oṣn pupṣ ti ko dara ni a ba si ti le ṣṣ di oku, bi ko ba si abinuku, ilara ati alaisi ireṣo to peye.

Ojukoro, ole, anikanjṣṣṣon, igbraga ndṣ oṣolṣṣo ṣlomiran lamu; bi nwon ba jeje oye c.m.g. fun ṣlomiran, ko ko lati ṣṣ atilṣṣin fun Ijoba ki o gba gbogbo ile wa lowṣ wa, ki o si le wa junu si ṣṣin odi, bi Ijoba ba buru to lati da iru abṣ be.

Omugṣ nyo ṣlomiran l'ṣnu, iru awṣn ṣni be, Oyinbo ko le jṣbi orokoro loju wṣn, Enia Dudu ko si le jare lori orokoro, eyikeyi ti Oyinbo ba ti ṣṣ ṣa lo daaa loju wṣn. Bawo ni ireṣo atata ti ṣṣ le si larin wa nigbana.

Ju gbogbo rṣ lo, ki ṣni to nṣe ibi ma ṣṣ nṣo, ṣni ti o nṣe rere bakana, tika tore ki ngbe. Ko si ṣnikeni l'aiye to le da iṣṣ Oluwa duro, talo nṣṣ enia, ani enia ti Olorun le paṣṣ tile tile, tomo tomo, kuro l'aiye nigbakigba ti ko ba kuro nidi ibajṣ. Paṣute Olorun ko s'ṣni ti ko le mu. E ṣ lo ṣora. nyin, ki ṣ si ranti iwa.

Emi ni ti nyin nitoto,
ATARI AJANAKU.

OLUSARIN'S COLUMN.

On Leave.

Mr. Emanuel Oia Macaulay, 1st Class Clerk, Nigerian Railway, Traffic Audit, Ebute Meja, is on one month's vacation leave, as from the 13th January, 1928.

Mr. Macaulay proposes to spend part of his leave at Ede, Oia and Ile Ife.

Resumption of Duty.

Mr. Albert O. Beckley, 1st Class Clerk, Nigerian Railway Transportation Department, Ebute Meja, who has been spending part of his leave at Abeokuta with his Brother, George T. Beckley, Esq., President Judge, Native Court, Grade B, Ake, Abeokuta, has resumed his duties, as from Monday, the 30th ultimo.

Promotions.

Mr. Ige Famosa, 2nd Class Composer, Railway Press, Ebute Meja, has been promoted to 1st Class Composer, with effect from the 1st January, 1928.

Mr. W. A. Saoyaju, 3rd Class Composer, has been promoted to 2nd Class Composer, as from 1st January, 1928, vice Ige Famosa promoted. Congratulations.

Death of Lord Haig.

A GREAT WAR FIGURE.

COMMANDER OF THE BRITISH EXPEDITIONARY FORCE.

The death is announced in London, on Monday night, the 30th January, 1928, of Field Marshal Earl Haig. Aged about 67 years—Sympathy to the Lady Haig.

According to the *Nigerian Daily Times* of the 1st February, 1928, which reads—"The final decision regarding the place and date of Lord Haig's burial has not yet been announced but it is certain that he will be accorded the full honours of a military funeral. Regulations provide that a Field Marshal must be given a salute of 19 guns and that six battalions of troops with eight squadrons of cavalry shall attend. The Pall-bearers, which is laid down, shall all be of the same rank as the dead officer.

Lady Haig has expressed the hope that those sending floral tributes will buy Flanders Poppy wreaths made severely by disabled ex-service men in the factories at Richmond and Edinburgh which Lord Haig himself established and in which he took so much pride. It is felt that there can be no more appropriate tribute to the Field Marshal's great work than to help those of his old comrades who although disabled are finding work in Poppy factories."

"A Court Circular issued from Sandringham last night contained the following notable tribute to Lord Haig from the King:—

"The King has learned with profound sorrow of the death of Field Marshal Earl Haig who will for all time be remembered as Commander-in-Chief of His Majesty's victorious armies in the field. The King knows that the sudden and irreparable loss of this valuable life will be deeply felt throughout the whole Empire by the Army and more especially by Lord Haig's old comrades to whose welfare he had devoted himself since the close of the great war."

Death of Master Ajetunmbi.

It is with deep regret we have to chronicle the death of Mohammed Shittu Ajetunmbi, a school boy, and the son of Mr. Asani Mohammed Ajetunmbi, Storekeeper at Mr. J. H. Doherty's Shop, Alakoro, Lagos, which sad event took place on Saturday morning the 28th January last, at 9 a.m.

Boy Shittu had been indifferent health through the alle ed severe beating of "Alkali Masquerade" during Christmas or New Year season. The deceased boy left his parents, younger Brother and Sister to mourn his untimely death at the age of 16.

To the father Mr. A. M. Ajetunmbi, and his mother Madam Asana, and to the rest family of the deceased, our sincere sympathy. R.I.P.

Death of Mammy Elizabeth Fisher.

The death took place at 37, Richards' Lane, Lagos, on Friday night, the 26th January, 1928, of Mammy Elizabeth Fisher.

Her mortal remains were removed to the African Bethel Church the following day at 4 p.m. and thence to Ikoyi Cemetery for interment. A Musical Band marched before the corpse to Ikoyi Cemetery.

The deceased Mammy left behind a large family including children and Grandchildren to mourn her loss at the age of 80.

To her son Mr S J Fisher, her daughter Mrs. Suru Smith, her son-in-law Mr. J G. Jones her grand children Mrs. Caro ne Buckor and Mrs. Fanny Cole and all the rest of the families, our condolence.

May her soul rest in peace.

Death of Mr. T. Ogunmefun.

The death is announced at 45, Igbojere Street Lagos, of Mr. Michael Thomas Ogunmefun, Chief Clerk, C.M.S. Bookshop, on Wednesday afternoon at 1.30 p.m.

His mortal remains were removed to Christ Church Pro-Cathedral the following morning at 9 a.m., and from thence to Ikoyi Cemetery for interment.

To Rev. I. B. Ogunmefun, his brother, and to his children Mr. Efun Ogunmefun, Mr. Ola. Ogunmefun and all the bereaved families our profound sorrow. A.I.P.

Alas! My Sister.

It is with profound regret that we have to chronicle the death of Miss Paulina Macaulay, dau. of Mr. Herbert Macaulay, C.P., at Kristen Hall, Balbino Street, Lagos, on Friday, the 27th January, 1928, at about 4 p.m. of the clock.

The deceased had been laid up since seven months ago, but for her illness her marriage to Mr. Herbert Johnson of the Niger Company, should have taken place in November, 1927, when it was deferred until she is no more on earth.

Her remains were removed to Holy Cross Cathedral, (Catholic), before a large concourse of people. Rev. Father Freyburger officiated. And thence to Ikoyi Cemetery for interment.

Miss Paula Aina Macaulay breathed her last at the age of 23 and eighteen days.

To her parents, brothers and sisters, and all the relatives of the deceased family, our heartfelt sympathy.

Alas! my sister,

ORI II.

IWA—AGBARA TI ÈKỌ ILE NI.

(Translated from "Character by Dr. Smiles").

APA KESAN.

Napoleon Buonaparte saba ma so pe "bi iwa rere ni, bi buburu ni, omọ vio hu lẹhin ẹla, ẹwo iya rẹ ni o wa." On papa ka ti ipo nla ti en de biye si ti pe ẹkọ aya-nini, itara a i ikamba ara ẹni ti iya rẹ kọ o ni kekere ni o jẹ pataki eyi ti o gbe on de ipo yi.

Ọkan ninu awon op'tan rẹ so pe, "ko si ẹnikan ti o kawo rẹ a fi iya rẹ, ẹni ti o wa ẹna lati mu u ni ife, ọwọ ati ki o ma gboran si on lẹnu, nipa firi ọwọ-ife, ọwọ hile ati ẹna ẹto nwan-tun-wonsi mu u; lati ọwọ rẹ ni o ti kọ iwa nteriba tabi igboran."

Ninu ọkan ninu awon iwe-irchin nipa ile ẹkọ ti Mr. Lugwell kọ, a se akiyesi aperẹ pataki kan ti o ya bira nonu le, nipa bi iwa iya ti lagbara to lori iwa awon omọ. O so pe eyi jẹ otito, ti ko si tabi abikan ninu rẹ to lẹ ti awon onisowo ninu ile iṣe won a ma lo o. O ni "ninu ile iṣe nla kan ni ititopolo awon omode nsiṣe, nwon so fun mi pe ki awon oga won to gba omọ kan si iṣe, nwon a kọkọ wadi iru iwa wo ni iya omọ na ni, bi nwon ba ti i pe iya na ni iwa rere, ọkan won a balẹ de aye kan pe awon omọ rẹ yio se da adara. Nwon ko fẹ mọ iru iwa ti baba rẹ ni."

A si tun se akiyesi pe bi baba ba jẹ enia redere—ti o di ọran, ti o di itanmu—bi iya ba gbon ti o ba mọ nkan ti o rge, ile ko ni tu, awon omọ won si le de aye kan ni aye; sugbon bi o ba se pe iya ni o di ẹni redere. bi o ti wu ki baba le mọ iwa hu to, o so ro ki awon omọ won to jẹ nkan laye.

Diẹ ni a nri ti a si mọ nipa ọna ti agbara iwa iya ni lori iwa omọ. Nipa ais mi ati abaye ati nipa ikunrimo pẹlu suru ni nwon a fi yanti iṣe won ni iwewu ile won. N toriti awon iṣe ririribi ti nwon se yanri, jẹ ninu ile won ati ni ipamọ, a ki isaba kọ won silẹ fun kika awon eni; ani ninu itan aye awon eni nla papa. a ki isaba gbo nipa ti irati iya won ko nipa kọ won ni iwa hu ati nipa uidari won si ọna ti o to. Sugbon eyi ko ni ki awon iya wonyi ma ti ere iṣe won. Bi a ko tilẹ kọ awon iṣe ti nwon se lori awon omọ won silẹ, sibẹ awon iṣe wonyi a gbehin won, ere won a si ma pele si titi aye.

A ki isaba gbo nipa awon obirin ti o jẹ eni nla, bi a ti ngbo nipa ti awon okonrin. Eyi ni a ma ngbo ju ni ti awon obirin rere; o si le jẹ pe nipa pe iwa ti nwon fi kọ ni, ni imọ ni ara, jẹ iṣe ti o firi iṣe miran bi ki nwon ma kere nnu iṣe ọna aworan, ni iṣe iwe kiko tabi ninu wiwe ewe orin-ere.

Joseph de Maistre ni, "Otito ni awon obirin koi ti se 'Lo si bo ti ri ni' iwe. Nwon ko kọ iwe 'Iliad' tabi 'Jerusalem'

Delivered' tabi 'Hamlet' tabi 'Shaedre' tabi 'Paradise Lost' tabi 'Tartuffe'; nwọn ko we ewe kíkọ Church St Peter, nwọn ko we ewe orin 'Messiah,' nwọn ko gbe ere 'Apollo Belvidere,' nwọn ko fi ọna-ọju ọse aworan 'Last Judgment'; awọn ko ni o da Algebra sils, tabi iworan ti a fi nwo awọn irawọ loju ọrun, tabi ẹrọ-ọkọ; ẹgbẹnwọn nwọn ọse ohun ti o firi gbogbo wọnyi, nitoripe awọn ni o tọ awọn ọkọnrin ati awọn obinrin ti o jẹ olododo ati oniwa rere—awọn wọnyi si ni ohun ti o dara julọ ni aye."

Ninu awọn iwe ti De Maistre kọ, o sọrọ iya rẹ pelu ifẹ ati ọwọ ti ko kere. Iwa rere iya rẹ mu ki awọn obinrin miran ni'yi loju rẹ. Nigbati o nsọ irufe enia ti o jẹ, o pe e ni "iya mi eni ọwọ"—"Maleka ti Ọlorun gbe awọ enia wo fun igba diẹ." Oni ope iya on fun iwa ti on nhu ati fun ona rere gbogbo ti on ntọ; nigbati o si dagba ti a yan a ni ikọ lọ si Court St. Petersburg, o sọ pe iwa ati ẹkọ ti iya on kọ on ni eyiti on nlo.

Bi o ti jẹ pe enia wuruwuru kan loju ni Samuel Johnson, ọkan ninu ohun ti a gbadun ninu iwa rẹ na ni ti ahọn tutu ati ile ti ifi ma sọrọ iwa rẹ nigbakugba—obinrin ti oye ori rẹ ko kere, ẹgẹgbẹ Samuel Johnson tikaararẹ ti sọ, on ni o kọkọ mu mọ ohun ti a npe ni ẹsin. Nigbati nkan tilẹ di piti fun, ninu iba diẹ ti o ni, ki ẹsai lo pupọ fun itọju iya rẹ; ọkan ninu ifẹ igbehin ti omọ ife fun obi ti o se ni, ẹsise iwe ti a npe ni 'Rasselas', ki o ba le ri owo san awọn gbese pepẹpe ti iya rẹ jẹ ati lati fi sinku rẹ.

Omọ ọdun mọkanla pere ni George Washington nigbati baba rẹ ku, ti o da omọ marun pelu opo iya wọn silẹ. George ni agba. Iwa rere iya wọn ko legbe—ọgbọn rẹ pọ, o mọ ọwọ yi pada, o mọ ile tọju, o si kawọ ọkanjuwa rẹ.

Ati kọ awọn omọ rẹ ni ẹkọ ati tọ wọn, gbogbo rẹ di ọwọ rẹ. O ni lati ọse akoso awọn ti o wa labẹ rẹ ninu ile, o si ni lati ọse alabojuto gbogbo ile ati ile janrẹ rẹ ti wọn

ni, gbogbo nkan wọnyi ni o si ọse ni aseyanri perepere. Ero pipe, aigelete, iwa pele, ife ẹsise ati aifi ara silẹ, iwọnyi ni o mu u ẹtẹ gbogbo ọsoro tabi idiwo; o si wa jere gbogbo ayan ati ife rẹ, ife rẹ ọse ọju rẹ, gbogbo awọn omọ rẹ ni o de ipo loju ẹmi rẹ, olukuluku wọn ni aye tire ni o ni oruko rere, eyiti o jẹ iyi fun awọn tikara wọn ati fun awọn iya wọn, amọna kanṣoṣo i nwọn ni, ti o fi ẹsẹ wọn le ọna iwa ti nwọn nhu.

Translated By

ADEYINKA AJAGBE-ỌSA

Ẹ TETE KIYESI ẸARA!

Oniwe irohin yowọ bun mi li aye diẹ ninu iwe rẹ lati fi akiyesi kekere yi han awọn ara adugbo Adam Street ni Okepopo, bi o ti jẹ wipe bi enia ba fi ina si ori orule sun dajudaju oluwarẹ yio ri ohun ti ko tanma arara.

Ẹ ba bi wa lere pe oye kini a ri ti a nfe sọrọ le lori, oye mi na ni wipe nigbakugba ti irin ba gbe wa rekoja Adam Street ni Okepopo yi a nse akiyesi ni ọpolopo igba yi lati ma gbọ kiki ẹyẹ kan ni ori igi nla Berefutu (Breadfruit Trees) ti o dojuko ile Alfa kan ti o nje Sumonu Arole. ẹyẹ na ma nke nigbamiran ni iwọn agbaye mewa alẹ tabi ju bẹ lọ kike ti ẹyẹ na si nke e, mu mi ọse ofintoto rẹ larin adugbo na, mo si gbọ wipe ẹyẹ buruku ni ẹyẹ na, eyiti mo gbọ wipe ni poroporo igba ti ẹyẹ na ba nke enia ni lati se alaisi.

Nwọn si sọfun mi wipe bẹni ẹyẹ na nke nigba kan eyi ferẹ to odun mewa nisisiyi, ti awọn enia si nku gburu ni gbegbele adugbo yi, nje bi ọran na ti jẹ yi, o tọ o yẹ ki a fi si akiyesi ẹyin ara adugbo yi wipe ina ni ẹ nfi si ori orule sun, bẹ bi enia ba fi ina si ori orule sun ẹyin na mọ wipe ọwọ ewu ni.

Ẹ ọse sawura lati le ẹyẹ buruku yi kuro ni adugbo nyin, larin ọse yi oku meji li a gbọ wipe o ku ladugbo yi, ọkan omode ekeji agbalagba, ẹgbẹnwọn o jọ gati ko jọ gate ko fi ẹsẹ mejeji tiro, papa gidi irufe ẹyẹ bẹ ko dara lati ma ke larin ilu, nigbati ẹyẹ kan wa ti o jẹ wipe ki nke losan ahi ni oru, papa ti ko tilẹ si ẹniti o le sọ wipe on mọ irufe ẹyẹ wo ni ẹyẹ na nse, ẹ ko ri wipe Alijonnu ẹyẹ ni iye, bi ẹ ko ba wa ona ti ẹyẹ na fi le kuro nibẹ lati iwọyi lọ ẹyin ara Adugbo papa Alfa ti a daruko pe ile rẹ dojuko igi ti ẹyẹ na nke

lori re, ao ba awon onilu soro ninu iwe wipe ki awon ri si gige igi na lule, fun itori irora ati alafia awon ara adugbo nyin.

Emi ni,

ALAKIYESI.

THE IGBAJO UNION.

Awon Egbe Omo Igbajo to wa ni Ebute Metta ati ni Eko nibi ti a daruko won si Oke yi se ohun odun ni, ni akoko odun.

Ohun ikini ti akoko ri ni wipe won je oye bi mejo titun larin won, awon oye na ni iwonyi:—

1. Bandle Jayeola—Baba Egbe.
2. Phibe Ajayi—Iya Egbe
3. Elisabeth Egbeninhun—Iyalode.
4. Mary Tomori—Iyalaje.
5. Phibe Oyewele—Ajigbeda.
6. Mariani Bolaji—Otun Iyalode.
7. Jannet Dada—Otun Iyalaje, ati
8. Dorcas Jokotade—Otun Ajigbeda

Ki ha lohan ara tari? Ao ti ri awon Egbe ti o fi ara won joye ri ni tabi kini iwun ara? Beni, gbogbo iwonyi lati ri ri, On ta se pe ni ohun ara ni wipe eni kohan ninu awon Olowo wenyi lo wu ye re to sepe inawo fun awon Omo Egbe yi ni ototo, ti Ilu, ati ijo nlo larin won ni akoko ti olukuluwon won, ohun ti a fi pe ni ohun ara niyi. Ati wipe ni ojo Odun gangan (Christmas Day) ni Baba Egbe Wuye ti e ki won to bere si je ki won to bere si mu, ki won to bere si jo. Igba ti gbogbo won ti pe gba patapata, ni odomokunrin kan ninu won ba fo sarin won to bere si ran won leti odun tokoja (1926) bi awon ti se ofo Emi to ninu Egbe won, o bere si so bayi:—

Mary Ominihun, Iyale ile ni Oku.

Bolaji Iyale ile ni o bi omo tan ati on ati omo to bi loku.

Akanni Ipeaiyeda, Ibidun Faşoyin, omo wa ni awon mejeji yi, ara awon ti an nmu omi le lori loni di ola pe awon won yi ni yio mu Igbagbo dun lehin ola, gbogbo awon yi ta daruko lo ti ku, a ko si le ri won mo lalai.

Ye, Ila ta mu diyan obe eran wole eran mula je. Oşungbege ta mu diyan obe, Eran wole eran mufe.

Otototo abiyamo meji ti ara Igbajo di yan le lori pe won o bi okunrin won o bi obinrin iku wole iku mu won lo. Iku pa Bolaji, lai je ko bi mo s'aiye, Iku pa Ominihun o fi eyo omo kan sozo kekere s'aiye, a! Enyin Egbe Ominihun ese Omonihun lore, omo orukan ni, ese lore nitiori wipe eni to shehin doku ara re lo shehinde.

Ye, Ye, Igbajo Union, koko si lo legbe Igi Afomo si lo lorun Ope Oyin silo ninu afara, Bolaji, Ominihun. Enyin mejeji lo nileyi etun wa ma awo si awo lo.

Oyin ta fe la ba tire yin tan, ta fun yin loyin gbe, e'wo Oworo Ojo tafe fi we ba ti bosi, be loda, Al! A! ewa wo Akanni tani yio ko iwe lati mu Igbajo lo si waju, bi o ti di omo odun mejo lo ku. Ibidunlola, ta ni yio ko se ona olowo lati mu Igbajo lo siwaju lola, bo ti mo ro so tan lo dake, a o'ma seo mo se ba wo ni soro lehin awo Amobolajo asorodekun, omo eni ni soro lehin eni Ye, iku doru, Baba Akanni lo soro lehin Akanni, Baba Ibidunlola lo soro lehin Ibidunlola.

Ye, o ma se o, won ti lo, gbogbo won lo ti lo. Odi gbere, o darin na ko o doju ala firi o doko Alawo, ka to tun leri gbogbo won, o di ojo ikehin, niwaju ENI NA ti gbogbo oku yio fi ara han laye, odi ojo ajinde ka to tun le ri ra wa.

Olurun jare o, Olurun jare o' ma tun je ka ri iku Aya ati iku Oko laipe ojo ma. Ki Olodumare Kjare, ti wa lebi ti e lare ko mo tunje ki a ri atehin ku mo. Lehin eyi ni won pe Odomokunrin kan to gba dura fun won. Lehin na ni Samuel A. Fabunmi alaga Egbe wa fi ase si wipe ki won na je ki won ma mu. Ni igbana la wa sunmo Odomokunrin kan ta mo larin won, a bi lere wipe ki ni Egbe yi fun, o da wa lohan bayi wipe fun iranlowo ati ilosiwaju ilu wa Igbajo, ni, mo tun bi lere wipe ni pa kini, o wipe nipa owo, mo wipe ema da wo, o wipe beni, lagbara Olurun aotie mase owo pelu Ere eyi ti yio je fun ilosiwaju Ilu wa. Alaga Samuel Fabunmi, mo ba oyo, owo nyin a ran o, gbogbo enyin omo Egbe mo ba nyin yo wo nyin a ran o. Ki Olurun na to ka pa ohun gbogbo ko ma sai ba nyin kapa Gabagebe, Iranse Işu.

Lati owo riro nitenia Olurun Loluse.

ARERE O!

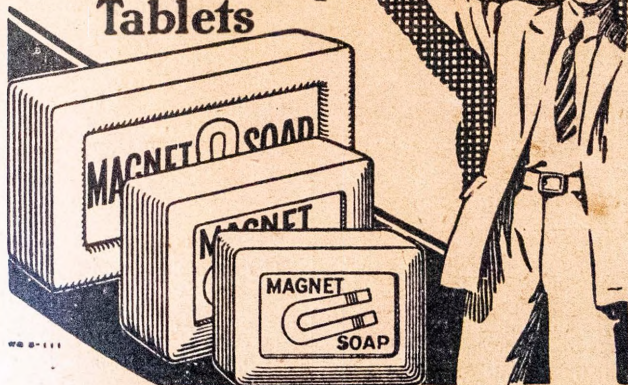
Ni ose to mbo, a o so Itan Igbesi-aiye Ogbeni Dada Adeşigbin Oninure (Ologbe) pelu aworan re.

Disinfectant Soap of Unrivalled Quality

Use Magnet Carbolic
Soap in your home—
it refreshes the skin
and guards against
infection. Made in
three sizes, and obtain-
able everywhere.

MAGNET

Carbolic Soap Tablets

WEST AFRICAN SOAP COMPANY LIMITED, APAPA.

White's Golden Male Tonic

DOUBLE STRENGTH.

Whenever a woman has not been in the family way for a long time, the fault is usually set down to some disease or other in her generative organs.

Now while it is true that many women suffer from disease, yet many times the fault lies with the man, owing to weakness or some other disease of the male organs of generation. White's Golden Male Tonic (Double-Strength) is calculated to give full vigour to the man, and to remove all diseases which prevent breeding. Every sensible man ought to use two bottles every month, to cure or prevent weakness of the generative organs.

Made and sold only by VICTOR WHITE, Esq.,
The Reliable Dispensary, 41, Offin Road, Lagos.

N.B.—NOT OBTAINABLE ELSEWHERE.
"Shake the Bottle."

AREMO FUN OKUNRIN.

Nigbati obinrin ko ba tete loyun, a ma nro pe ara obinrin na nikan ni arun wa. Şugbon nigba pupo ni o nje pe ara okunrin ni arun wa. Egbogi yi dara pupo fun Are, Eda ati gbogbo arun ti ki e ki okunrin se abiamo.

N.B.—O ye ki gbogbo okunrin ma lo igo meji meji lososu—Işe ti egbogbi na nşe ni ara ko şe royin.

Price TEN SHILLINGS (10s) per bottle.
Postage 2/6 extra.

White's Golden Female Tonic.

A splendid Remedy for Female diseases such as:—Barrenness, Weakness, Painfull and Irregular, Menstruation Leucorrhœa (Whites) Cramps, Ovarian, Neuralgia, Inflammation of the Ovaries. A Tendency to Miscarriage etc, etc.

Made and sold only by VICTOR WHITE Esq.,
41, Offin Road, Lagos.

N.B.—Not obtainable elsewhere.

EGBOGBOŃIŞE FUN OBINRIN.

Egbogi yi dara pupo fun Aboyun, Iju, Eda, Aran, Oyun ti o ba fe baje, ati orişirişi arun/mi ti ki je ki obinrin bimo.

PRICE 10/- PER BOTTLE.
Postage 2/6 extra.

WHITE'S WONDERFUL BRAIN TONIC

This medicine stimulates and rebuilds the brain in such a way, that the regular user is able to do many times the usual amount of Brainwork that he used to do, before using it. To Brainworkers and those who have examinations to pass, it is a boon.

Made and sold only by SAMUEL VICTOR WHITE, Esq.
41, OFFIN ROAD, LAGOS.

Large size 5/- per bottle. Packing and Postage 2/6 extra.
Small size, 2/6 per bottle. Packing and Postage 1/6 extra.
N.B.—Scholars should not be without it.

EGBOGI ISOYE.

Egbogi yi dara pupo fun awon omọ-ile-iwe, awon ti o nfi iwe şişe ati gbogbo awon ti o ba ni lati lo fun idanwo.

Iba şe omode tabi agbalagba.

White's Golden Blood Restorer

(A Native preparation for Women.)

This medicine is an excellent remedy or Insufficiency or Loss of the monthly courses, Tumour in the Womb, False Pregnancy, Catarrh of the Womb, Various Runnings or Morbid Discharges from the Womb (especially those that are long-standing).

Sick Headaches, Dizziness, etc., etc.

Made and sold only by

VICTOR WHITE, Esq., *Chemist,*
The Reliable Dispensary, 41, Offin Road, Lagos

"SHAKE THE BOTTLE".

Price TEN SHILLINGS (10/-) per bottle.
Packing and Postage 2/6 extra, to any part of
Nigeria.

EGBOGI ILANA EJE FUN OBINRIN.

Egbogi yi dara pupo fun obinrin ti ko ba ri nkan oşu re mo (lalai to aseko), nkan obinrin ti ko ba po to. Aşe Ewure pipoju, Eda ti o ba gbo, Eyo, Oyun-koyun. Oyun ti ko ba dagba, Oyi, Eşanri ni akoko hela, Aran ati Iju.

HORSFIELD'S

The well known suppliers of all classes of goods under the registered Trade "ZODIAC" Mark.

Call and see our Agent and give your orders to:—

MR. MOSES O. COKER,

Port Novo Market Street, Lagos.

who has samples every mail of all the latest styles of fancy and other goods, including our REGISTERED Palm Tree and Feather Embroideries.

We supply everything.

J. J. HORSFIELD & CO.,
(Manchester) Limited,
65, George Street,
Manchester.

GOOD MARKET.

Gonorrhoea Specific, Moloke Mone, A & D. Bula Matadi for health-restoring purposes: these Medicines are on sale at Mr. H. Campos's First Class Shop, 37, Odunlami Street, Lagos. The Specific acts like Magic: has cured many obstinate cases, and will cure yours just the same, if any.
Cheap Goods! Superior Quality!! Quick Fortune!!!

Cable Address:—"WHITE LAGOS".

MR J. T. AKIREMI WHITE
P.O. Box 82

26, Balogun & Breadfruit Streets

or
41, Offin Road, Lagos.

Indents House.

Import of General Lines
Export of Produce Commission Agencies

undertaken.

Correspondence invited.

With over 22 years' experience in this line of business.

Mr. White's well-known connexion with reliable Firms in Europe is a matter of common knowledge to his clients.

A Trial is Solicited.

When replying advertisers please mention *Eko Akete*

TO LET.
One Splendid Pleasure Car

No. L2754.

**Always at everybody's service at
Tinubu Square.**

For Terms, Apply to:—

A. B. Williams,
14, Bishop Street, Lagos

ILE OWO OYINBO**JOHN RADCLIFFE**

NI No. 63, Ehingbeti, Eko.

Ile-owo ti o wuyi fun oja meremere bi Şeda, aşo Yomin ati aşo ti a fi eleya Oyinbo gbaleti.

E wa be orişirişi oja wa wo ni Ile-owo wa titun to kọja si Ile Niger ni No. 63, Ehingbeti.

Aşo lorişirişi ni aşetejo : aşo Şeda ati Siliki mbe bi aba awon wonyi je eyiti awon onibara sa ti nwon si ti sami si fun ra won. Aşo lami-titi ti a npe ni Şantonu nkolu 'ra won.

Agbaletu ni gbogbo oja wa fun didara won

Po o si ni owo won.